

นานาสาระ

Eventration

สมชัย บวรกิตติ พ.ด., Hon.MRCP, FRCP, FRACP, Hon. FACP,
ราชบัณฑิต สำนักวิทยาศาสตร์ ราชบัณฑิตยสภาประเทศไทย

Eventration (อีเฟวรินเทรชั่น) มีรากศัพท์จากภาษาละติน (e out + venter belly) หมายถึง ภาวะที่อวัยวะในช่องท้องอยู่นอกขอบเขตช่องท้องโดยการยื่นพ้นหรือเอาออก¹

Eventration of the diaphragm หรือ diaphragmatic eventration จึงบัญญัติว่าเป็นกะบังลมที่อยู่ระดับสูงกว่าปกติเนื่องจากถูกอวัยวะในช่องท้องดันขึ้น เช่น ฝีใต้กะบังลม² มะเร็งตับ³ ตับ विकูลรูป⁴ หรือเนื่องจากกะบังลมพร่องเนื้อกล้ามเนื้อแต่กำเนิด⁵ (congenital muscular aplasia of the diaphragm) หรือปอดมีขนาดเล็กลงจากพยาธิสภาพ⁶ แผ่นกะบังลมจึงยกกระด้างสูงกว่าปกติ

ดังนั้นนิยามของ diaphragmatic eventration ได้แก่กะบังลมที่อยู่เหนือแนวช่องท้อง ปกติ เกิดจากกล้ามเนื้อกะบังลมด้อยเจริญแต่กำเนิด หรือจากถูกดึงหรือดัน แต่จะเนื่องจาก อัมพาตประสาทพรีนิค^{1,6} ก็ไม่มีข้อมูลสนับสนุน

เอกสารที่ใช้ในการเรียบเรียง

1. Dorland's Illustrated Medical Dictionary, 27th Edition หน้า 591.
2. Pimolsarnti R, Bovornkitti S, Boonyapisit S, Prabhasawat D. Subdiaphragmatic abscess. *Siriraj Hosp gaz* 1979; 31:944-54.
3. สาโรจน์ วรธนพฤกษ์, สมชัย บวรกิตติ, นิภา จรุงญเวศม์. Elevation of hemidiaphragm: hepatic carcinoma. *Siriraj Hosp Gaz* 1975; 27: 85-90.
4. Viranuvatti C, Vanaprueka S, Bovornkitti S. Localized elevation of the diaphragm due to hepatic deformity. *Siriraj Hosp Gaz* 1975;27:1626-30.
5. สมชัย บวรกิตติ, ประเสริฐ กังสดาลย์, สุด แสงวิเชียร และคณะ. Neurogenic muscular aplasia of the diaphragm. *Am Rev Respir Dis* 1960; 82: 876-80.
6. Goldstein JD, Reid LM. Pulmonary hypoplasia resulting from phrenic nerve agenesis and diaphragmatic amyoplasia. *J Pediat* 1980; 97:282-7.